

XIII.

B e t æ n k n i n g

over

Forflag til Lov om Foranstaltninger til Døvstummes Undervisning.

(Udgiven af Finantsudvalget den 3die Februar 1880).

Hovedformaålet med det af Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet forelagte Lovforflag om „Foranstaltninger til Døvstummes Undervisning“ er det, at gjøre det muligt at foretage en saadan Søndring blandt de ifølge Rancelliplataten af 11te April 1817 Skoletvang underkastede døvstumme Børn, som efter den hidtil bestaaende Tilstand enten slet ikke eller dog kun paa en ufyldstgjørende Maade har kunnet udføres. Der er tidligere gjort et væsentligt Skridt fremad til dette Maal, idet de uegentlige Døvstumme (Børn med en Rest af Hørefands eller med Grindring om denne) og de aandsfløve Døvstumme efterhaanden ere bleve udfilte som særlige Afdelinger og henviste til Undervisning og Opdragelse paa Professor Kellers private, af Staten understøttede Anstalter. Men alle egentlige døvstumme Børn fandt og finde endnu alene Optagelse paa det fgl. Døvstummeinstitut i Kjøbenhavn. Følgen heraf har ikke alene været en stærk Overfyldning, saa at Institutet, der siden 1859 efter den foretagne Udvidelse var beregnet paa 130 Elever, for Liden maa give Plads til 140 Børn (omtrent lige mange af hvert Køn) og efter de foreliggende Indberetninger maatte belave sig paa i August d. A. at modtage mindst 150 og næste Aar endog mindst 170 Børn. En anden og ligesaa væsentlig Ulempe har været den, at samtlige disse Elever, der alle ere egentlige Døvstumme, have maattet undervises efter een Methode, og denne har, for at kunne omfatte dem alle, ogsaa de mindst begavede, alene kunnet være Tegnmethode. Dette System, som falder Børnene lettest at lære, staa imidlertid ifølge de Sagkyndiges Udtalelser i sin praktiske Anvendelighed for den Døvstumme væsentlig tilbage for Lyd- eller Talemethoden; den sætter ham kun

i Forbindelse med Lidelsesfæller og med de faa Talende, der have tilegnet sig hans Tegnsprog, men lader ham staa hjælpeløs ligeoverfor den store Mængde, blandt hvilke han skal færdes i Livet og finde sit Erhverv, hvorimod han, naar han trods sin Døvhed har lært at bruge sin Talestemme og at aflæse Andres Tale fra Læberne, vil være istand til, om end med nogen Besvær, at gjøre sig forstaaelig for og forstaa Andre. Erfaring har viist, at der ogsaa blandt de egentlige Døvstumme er et ikke ringe Antal, som formaa at tilegne sig Talemethoden; der er gjort Forsøg i denne Retning paa det fgl. Institut med heldigt Resultat. Udover Forsøg har man dog ikke kunnet komme, fordi det af forskellige praktiske Grunde er umuligt at benytte begge Systemer jevnstids hinanden. Talemethoden fører det døvstumme Barn videre, men er besværligere at lære end Tegnmethode, og naar Børn, der oplæres efter hin, færdes sammen med andre, som uddannes efter denne, vil Tegnsproget som det lettere snart faae Overhaand til Skade for Undervisningen. Baa de Overfyldningen af det hidtil alene bestaaende Institut og Ønsteligheden af at kunne lade den Del af de egentlige Døvstumme, som er modtagelig for det høiere System, nyde godt af dette, tale saaledes for Oprettelsen af en ny Døvstummeanstalt. Det synes heller ikke at kunne være tvivl underkastet, at det bør være en Statsanstalt. Det Offentlige har taget Oplærelsen af de Døvstumme i sin Haand og gjort denne til en Evangelsag. Heldige Omstændigheder have til ladet at overdrage visse Dele af denne Gjerning til en Privatmand, der medbringer særlige Betingelser for dens tilfredsstillende Udførelse, men for de egentlige Døvstummes Vedkommende er Staten vedble-